

Liberecký kraj ožil lidovou architekturou: Víkend otevřených roubenek přilákal stovky návštěvníků

12. 08. 2025 14:02

Víkend 19.–20. července patřil v Libereckém kraji oslavám lidové architektury a tradičních řemesel. Celkem 15 historických objektů po celém kraji otevřelo zdarma své dveře veřejnosti a nabídlo jedinečný pohled do života našich předků a seznámit se s jejich každodenním životem a činnostmi – do doby, kdy se pečivo nekupovalo v obchodech, ale každá správná hospodyňka zadělávala na chleba v díži, pecny kynuly v ošatkách a po několika hodinách poctivé práce už voněly z rozpálené pece.

„Každoročně pořádáme, ve spolupráci s majiteli objektů, příkladů lidové architektury, tuto oblíbenou akci. Byla bych moc ráda, kdyby se přidali i další majitelé, protože poptávka ze strany návštěvníků je velká. Chápu ale, že se jedná o soukromé objekty a nikoho k tomu nemůžeme nutit. Nicméně chci vyzvat všechny majitele, kteří by o zapojení do Dnů lidové architektury uvažovali, aby se nám ozvali. Nemusí mít obavy, i na akci, kterou uspořádají, jsme schopni poskytnout příspěvek“, říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Kdo zavítal do rodného domu Antala Staška ve Stanovém, mohl i ochutnat, stejně jako v podstávkovém domě v Dolní Oldřiši, kde se pro změnu pekly koláče. Na své si tu přišly nejen chuťové pohárky, ale i romantické duše při klavírním matiné lidových písní v zahradě.

Kolem roubenek v Jílovecké ulici v Semilech se linula omamná vůně bylinek, a to jak ze zdejší bylinkové zahrádky, tak i při přípravě pletového olejíčku, voňavého pytlíčku nebo soli. Kdo popojel do Železného Brodu na Běliště, mohl obdivovat umění paličkování či se propadnout do světa her a vlny. Na sýpce v Lemberku se vše točilo kolem lnu, na své si tu přišly i děti při pohádce Naivního divadla a letní podvečer doplnila hudební vystoupení skupiny Dis is It a písničkářky z lužických hor Jany Věbrové. A kdo by neměl dost lnu v sobotu na sýpce, mohl se za ním vypravit ještě i v neděli do Železnice. Ve zdejší roubence spravované místním muzeem

jste se mohli o zpracování lnu dozvědět úplně všechno v rámci prohlídek, zkusit si vyrobit náramek z klokočí či plstěnou ozdobu. Kdo chtěl vědět, jak koncem 18. století bydleli skláři a jak pracovali, zavítali do Harrachova a navštívili památník Jiřího Harcuby, kde probíhali komentované prohlídky a workshop.

Beranův hostinec v Trávníčku či Boučkův statek na Malé Skále nabídly osvěžení v podobě oroseného pŕllitru a hudebních tónů. U Beranova hostince se do rytmu točily sukně folklórního souboru Horačky, na Malé Skále zpřijemnil návštěvníkům letní podvečer Šumný jazz.

Od Doleního mlýna v Bradlecké Lhotě se zatím do rytmu ozývalo v rámci komentovaných prohlídek klapání mlýnského kola. Díky nadšení majitele se už opět může otáčet a vidět jej v běhu je opravdový zážitek. Nezbyvá než obdivovat um a vynalézavost dřívějších generací. Pan mlynář Jaroslav Fieger zatím seznamoval s postupem mletí na kamenném ručním mlecím složení, prosíval mouku dle hrubosti a když se dílo zadařilo, výsledkem byla upečená placka.

U objektu bývalé papírny v Hamru na Jezeře mohly děti díky divadelnímu představení zažít „Měchuchelácké dobrodružství“, a návštěvníci z řad dospělých se v rámci komentovaných prohlídek zatím seznámili s tím, jaké je to „dobrodružství“, když se někdo rozhodne zachránit jedinečný objekt před demolicí a vdechne mu nový život. Pokud někomu uprostřed prázdnin už náhodou chyběly školní lavice, přišel si určitě na své v Křižanech. Ve zdejší Staré škole se mohl v neděli odpoledne vydat po stopách J. A. Komenského a posadit se do někdejší třídy. Celým odpolednem provázel Ondřej Bauer a o doprovodný program se postarala písničkářka Máří, Nový Cirkus či skupina Neřež. Každý, kdo do některého z objektů zavítal, se mohl přesvědčit, že lidová architektura i přes svůj požehnaný věk stále čile žije.